

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 48.519/1/V
VAN 3 AUGUSTUS 2010

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling Wetgeving, eerste vakantiekamer, op 12 juli 2010 door de Vlaamse minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid verzocht hem, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering "tot wijziging van artikel 5 van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 mei 2004 betreffende de toekenning van facultatieve subsidies aan Praktijkcentra actief in de voorlichting en ontwikkeling van Land- en Tuinbouw", heeft het volgende advies gegeven:

Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan.

*

* *

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

1. Het om advies voorgelegde ontwerp strekt tot het wijzigen van artikel 5 van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 mei 2004 betreffende de toekenning van facultatieve subsidies aan Praktijkcentra actief in de voorlichting en ontwikkeling van Land- en Tuinbouw ⁽¹⁾.

Luidens artikel 5, § 1, van het voornoemde besluit dient, om in aanmerking te komen voor de in artikel 1 van dit besluit vermelde subsidiebedragen, elk Praktijkcentrum aan te tonen dat het een bedrag van ten minste 75% van het subsidiebedrag genereert via bijdragen uit de betrokken sector.

De ontworpen wijzigingen houden enerzijds in dat de mogelijkheid tot tijdelijke afwijking van het voornoemde vereiste van 75 %, die thans is vervat in artikel 5, § 3, van het besluit van 14 mei 2004, wordt opgeheven en dat, anderzijds, de mogelijkheid om de provinciale bijdrage in het kader van die afwijking in aanmerking te nemen voor maximaal de helft van de sectorale bijdrage wordt omgevormd tot een vast onderdeel van de regeling van de sectorale bijdrage, waarbij de Vlaamse minister bevoegd voor het landbouwbeleid wordt gemachtigd om te "bepalen wat als bijdrage aanvaard wordt" (artikel 1 van het ontwerp).

Aan de ontworpen regeling wordt terugwerkende kracht verleend tot 1 januari 2010 (artikel 2 van het ontwerp).

⁽¹⁾ Het besluit van de Vlaamse Regering van 14 mei 2004 werd niet bekendgemaakt. De gelegenheid wordt best te baat genomen om ook het te wijzigen besluit alsnog bekend te maken overeenkomstig artikel 190 van de Grondwet, zodat het verbindend wordt.

2. Het ontwerp vindt rechtsgrond in artikel 37, 2/, van de wet van 5 februari 1999 houdende diverse bepalingen en betreffende de kwaliteit van de landbouwproducten, dat luidt:

"Met het oog op het vrijwaren van de concurrentiekracht van de land- en tuinbouwbedrijven, inzonderheid door het verbeteren van de productiemethoden en door het verbeteren van de kwaliteit van de land- en tuinbouwproducten, wordt de Koning [lees: de Vlaamse Regering] gemachtigd om de voorwaarden te bepalen met betrekking tot:

1/ [...];

2/ de erkenning en de subsidiëring van [de in 1/ bedoelde] verenigingen" ⁽²⁾.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 1

Luidens het ontworpen artikel 5, § 2, tweede lid, van het besluit van 14 mei 2004 (artikel 1, 1/, van het ontwerp), kan de minister bepalen wat als bijdrage wordt aanvaard. De draagwijdte van de aldus aan de minister verleende bevoegdheid is onduidelijk. Uit de aan de Raad van State meegedeelde documenten valt evenwel af te leiden dat aan die bepaling uitsluitend de bedoeling ten grondslag ligt om het de minister mogelijk te maken om te bepalen dat de bijdrage een andere vorm kan aannemen dan die van een financiële bijdrage. Teneinde die bedoeling duidelijker weer te geven kan worden overwogen om het ontworpen artikel 5, § 2, tweede lid, te redigeren als volgt:

"De minister kan bepalen dat de bijdrage een andere vorm dan een geldelijke betaling kan aannemen".

⁽²⁾ De beoogde verenigingen zijn die welke "bijdragen tot de vulgarisatie in deelsectoren van de landbouw en de tuinbouw, onder meer door het uittesten onder praktijkomstandigheden van de resultaten van het wetenschappelijk onderzoek, alsmede door het demonstreren en mededelen van de bevindingen van proefondervindelijk werk" (zie artikel 37, 1/, van de wet van 5 februari 1999).

Artikel 2

Overeenkomstig artikel 2 van het ontwerp heeft het ontworpen besluit uitwerking met ingang van ⁽³⁾ 1 januari 2010.

De gemachtigde verduidelijkt in verband met deze retroactiviteit het volgende:

"Er werd gekozen om het besluit in werking te laten treden op 1 januari 2010 om dit zo te laten samenvallen met het begin van de nieuwe vijfjarenplannen 2010-2014 (goedgekeurd door de VR op 15 januari 2010).

Van de mogelijkheid om af te wijken van de 75% regel, welke mogelijkheid thans wordt geschrapt, werd in de praktijk geen gebruik meer gemaakt. De betrokken praktijkcentra zijn allen in staat om een bedrag van ten minste 75% van het subsidiebedrag te genereren uit de sector."

In dat verband moet worden opgemerkt dat het verlenen van terugwerkende kracht aan besluiten slechts onder bepaalde voorwaarden toelaatbaar kan worden geacht.

Dat is het geval indien voor de retroactiviteit een wettelijke grondslag bestaat, de retroactiviteit betrekking heeft op een regeling die, met inachtneming van het gelijkheidsbeginsel, voordelen toekent of in zoverre de retroactiviteit noodzakelijk is voor de continuïteit of de goede werking van de openbare dienst en daardoor, in beginsel, geen verkregen situaties worden aangetast.

Enkel indien de retroactiviteit van de ontworpen regeling valt in te passen in één van de vermelde gevallen kan deze behouden blijven ⁽⁴⁾.

⁽³⁾ Niet: "treedt in werking op".

⁽⁴⁾ Zo leent bijvoorbeeld de in het ontwerp vervatte schrapping van de mogelijkheid tot afwijking van het vereiste van 75 % zich in beginsel niet tot retroactiviteit, tenzij van die mogelijkheid in de praktijk effectief geen gebruik meer werd gemaakt.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	M. VAN DAMME,	kamervoorzitter,
	J. BAERT,	
	S. DE TAEYE,	staatsraden,
	J. VELAERS,	assessor van de afdeling Wetgeving,
Mevrouw	A.-M. GOOSSENS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. P. T'KINDT, adjunct-auditeur.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

A.-M. GOOSSENS

M. VAN DAMME